

ปัญหาการใช้บังคับของกฎหมายว่าด้วยธุรกิจรักษาความปลอดภัย PROBLEMS OF LAW ENFORCEMENT RELATING TO SECURITY BUSINESS

พิสิฐ อัครอภิโกศ

Pisit Akkhara-aphiphokhee

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายธุรกิจ
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : pisit.akkharaa@gmail.com
Graduate student of Master of Laws Program in Business Law,
Faculty of Law, Thammasat University. Email Address: pisit.akkharaa@gmail.com

Received : September 7, 2019

Revised : November 26, 2019

Accepted : December 19, 2019

บทคัดย่อ

แม้ประเทศไทยมีกฎหมายที่รองรับในการควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนแล้วก็ตาม คือ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 แต่หลังจากที่ประกาศใช้ก็พบว่า กฎหมายฉบับดังกล่าว มีปัญหาและข้อจำกัดหลาย ๆ ประการ ผู้เขียนจึงมุ่งศึกษากฎหมายไทยฉบับนี้โดยนำมาเปรียบเทียบกับในต่างประเทศ ซึ่งผู้เขียนเลือกประเทศสิงคโปร์ ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ โดยนำผลของการศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยฉบับนี้ นำมาเป็นข้อมูลเพื่อแสวงหาแนวทางการแก้ไขสภาพปัญหาและประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากฎหมายไทยฉบับนี้พบว่า ได้มุ่งเน้นควบคุมธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัยเป็นหลัก และมีการกำกับดูแลพนักงานรักษาความปลอดภัยผ่านธุรกิจดังกล่าว นอกจากนี้ เจตนารมณ์ของกฎหมายมุ่งเน้นควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยตามที่อยู่อาศัยและอาคารสถานที่ที่สำคัญ เช่น อาคารสำนักงาน หมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น ในขณะที่กฎหมายในต่างประเทศมีการควบคุมตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติหน้าที่ไปจนถึงระดับผู้ประกอบการธุรกิจ และครอบคลุมถึงผู้ประกอบการอาชีพรักษาความปลอดภัยที่รับจ้างโดยตรง รวมทั้งมีการกำหนดรูปแบบบริการอย่างชัดเจนที่รองรับกับบริบทสังคมประเทศนั้น ๆ เช่น บริการรักษาความปลอดภัยทั่วไป บริการคุ้มกันแก่บุคคล บริการดูแลเงินสด และของมีค่าระหว่างการขนส่ง เป็นต้น จึงเห็นว่า กฎหมายของไทยฉบับนี้ยังไม่ครอบคลุมถึงรูปแบบบริการต่าง ๆ ตามที่เกิดขึ้นในความเป็นจริงในทางปฏิบัติ และไม่ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการอาชีพรักษาความปลอดภัยที่รับจ้างโดยตรง

ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น ดังนั้น ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขกฎหมายไทยฉบับนี้ โดยทำให้เป็นกฎหมายกลางในการควบคุมบริการรักษาความปลอดภัย และกำหนดรูปแบบบริการให้ครอบคลุมตามที่ปรากฏขึ้นจริงในทางปฏิบัติ และครอบคลุมถึงผู้ประกอบการอาชีพรักษาความปลอดภัยที่รับจ้างโดยตรง เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้มีความทันสมัย และเป็นระบบมากยิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ

ผู้ประกอบการอาชีพ, พนักงานรักษาความปลอดภัย, รูปแบบ, บริการรักษาความปลอดภัย, ธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย

ABSTRACT

Thailand's Business Security Act B.E. 2558 (2015) (The Act) supports private security services, but is hampered by a number of problems and limitations. An international comparative legal study was made of related laws in Singapore, the United Kingdom and The Republic of South Africa. The goal was to use the comparative research data to provide solutions to ongoing weaknesses in The Act and propose suggestions for resolving them.

Results were that The Act mainly focuses on controlling security business services and supervising groups of career personnel as security guards through these businesses. In addition, the legal intent to control service categories for career personnel as security guards meant that focus was placed on only , namely security services in residential and business premises such as office buildings and housing estates which are not covered in actual practice by different extant categories. By comparison, regulations overseas provided controls applying to levels of security personnel and security service providers, covering employees who directly offer security service. These regulations make the format of private security services clear and compatible with practical in the context of each nation's society. So far, Thai law does not cover duties and different service categories occurring as part of practical experience; it also does not cover employees who directly offer security service.

These issues lead to many other problems. These findings suggest that Thailand should revise its current legislation, drafting a basic law governing private security services and defining the security service model to cover different services that are actually used in practice, and covering employees who directly offer security service to private enterprises. This law should be up-to-date and to help make the supervision of security businesses even more systematic.

Keywords

Career, Security guard, Category, Security service, Security business services

บทนำ

จากการที่สังคมไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจ และปริมาณของจำนวนประชากรที่สูงขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพของสังคม อันก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำของผู้คนในสังคม ผู้คนจึงต่างดิ้นรนเพื่อหารายได้เพื่อต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้ประชาชนบางกลุ่มหันมาประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมายเพื่อต้องการมีรายได้ทางลัด อาชญากรรมในสังคมจึงเพิ่มขึ้นด้วยเหตุดังกล่าว ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมีจำนวนจำกัดเมื่อเทียบกับปริมาณ อาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ ประชาชนจึงมีความต้องการเสริมความปลอดภัยให้แก่ตนเองมากขึ้น การให้บริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชน จึงได้เกิดขึ้นและมีความจำเป็นจากเหตุผลดังกล่าว นอกจากนี้ อาชญากรรมได้มีความซับซ้อนขึ้น จึงทำให้บริการรักษาความปลอดภัยมีรูปแบบการให้บริการที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับ อาชญากรรมต่าง ๆ โดยรูปแบบตามที่ปรากฏขึ้นจริงในทางปฏิบัติของบริษัทประกันภัยไทยในปัจจุบัน ได้แก่ บริการรักษาความปลอดภัยในสถานที่อยู่อาศัยและสถานประกอบการ บริการรักษาความปลอดภัยด้านการอำนวยความสะดวก และการจราจร บริการรักษาความปลอดภัยแก่บุคคล และบริการรักษาความปลอดภัยในการขนย้ายเงินสด หรือทรัพย์สินมีค่า¹

สำหรับประเทศไทยในระยะหลังเริ่มมีการตื่นตัวในเรื่องการให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยเห็นว่า บริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนอยู่เคียงคู่กับบริการของภาครัฐ จึงมีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ และมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในช่วงปี 2557 มีผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัยในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น และมีการแข่งขันสูง เนื่องจากการเจริญเติบโตของอสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ ได้แก่ อาคารสำนักงาน คอนโดมิเนียม อพาร์ทเมนท์ หมู่บ้านจัดสรร ห้างสรรพสินค้า โดยอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวต่างมีการใช้บริการธุรกิจรักษาความปลอดภัยกันทั้งสิ้น เนื่องจากช่วยในการแบ่งเบาภาระ ลดค่าใช้จ่ายและลดเวลาบริหารจัดการด้านความปลอดภัย² โดยผู้ประกอบการธุรกิจนี้มีแนวโน้มเข้ามามีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานมากขึ้น³ แต่ในประเทศไทยขณะนั้นยังไม่มีกฎหมายควบคุมธุรกิจประเภทนี้ จึงสามารถประกอบธุรกิจได้โดยไม่ต้องขออนุญาต ส่งผลทำให้ผู้มีอิทธิพลบางรายเปิดบริษัทรักษาความปลอดภัยบังหน้า แต่เบื้องหลังรับทำงานที่ผิดกฎหมาย เช่น บริษัทรักษาความปลอดภัยรับงานจ้างฆ่า โดยส่งลูกน้องไปทำหน้าที่ซึ่งรถจักรยานยนต์พร้อมมือปืน เพื่อฆ่าคนตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง เป็นต้น ประกอบกับสภาพการแข่งขันในทางธุรกิจด้านนี้ เป็นการแข่งขันกันแย่งลูกค้าโดยเน้นราคาถูกมากกว่า แต่ไม่เน้นคุณภาพของการให้บริการ และสำหรับในส่วนของพนักงานรักษาความปลอดภัยที่สังกัดในธุรกิจด้านนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวต่างมีการจัดหาบุคคลที่ไม่ได้มาตรฐาน และมีการจ้างคนต่างด้าวมากขึ้นเพราะแรงงานราคาถูกกว่าคนไทย อีกทั้งมีอาชญากรรมแฝงตัวเข้ามาประกอบอาชีพนี้เป็นจำนวนมาก เพราะไม่มีมาตรการกำกับดูแลและคัดกรองบุคคลเหล่านี้ก่อนเข้ารับทำงาน ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในด้านความปลอดภัยต่อผู้รับบริการทั้งสิ้น

รัฐบาลไทยจึงเล็งเห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย และบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยต่างไม่มีมาตรฐานในการให้บริการ จึงต้องการจัดระเบียบและยกระดับมาตรฐานของผู้ประกอบการธุรกิจและอาชีพดังกล่าวทั้งหมด รวมทั้งการให้บริการรักษาความปลอดภัยมีความเกี่ยวข้องและใกล้ชิดต่อความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก จึงได้มีการตรากฎหมายควบคุมธุรกิจและอาชีพดังกล่าวขึ้น คือพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ได้ประกาศใช้และให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม

¹ เอมอัฒา (รัตนริมจง) วัฒนบุรานนท์, ความปลอดภัย (Safety), พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2548), น.4.

² สยามธุรกิจ, “ยุคทอง‘รปภ.-แจ๋ว’ค่าตัวพุ่ง แข่งเดือดชิงเค้ก 7 หมื่นล้าน/ตจว.เมินกรุงทำนาดีกว่า,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก http://www.southdeepoutlook.com/ShowAllDetails/detail_south_the_daily_news/93481

³ Lenny Holden Area Manager Securitas Thailand, “In House vs Out-sourced Security,” สืบค้นเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.securitas.co.th/globalassets/thailand/files/in-house-vs-out-sourcedsecurity---0715.pdf>

2559 เป็นต้นมา โดยกฎหมายฉบับนี้มีควมคุมโดยใช้ระบบของใบอนุญาต ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย และใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

1. มาตรการควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนในประเทศไทย

1.1 ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย

กฎหมายฉบับนี้ควบคุมผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยกำหนดว่า หากบุคคลใดประกอบธุรกิจที่อยู่ภายใต้ नियามของคำว่า “ธุรกิจรักษาความปลอดภัย”⁴ จะต้องขอรับใบอนุญาตก่อนประกอบธุรกิจดังกล่าว กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การประกอบธุรกิจโดยทำหน้าที่จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตและจัดส่งพนักงานดังกล่าวให้ไปทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้รับบริการ ณ สถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ อาคารบ้านเรือนหรือสถานที่ทำงาน และผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้รับผลตอบแทนจากการดำเนินการส่งพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้แก่ผู้รับบริการ⁵ จะต้องจัดตั้งในรูปแบบบริษัท⁶ และได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย ซึ่งในกับการยื่นขอรับใบอนุญาตดังกล่าวผู้ยื่นขอรับอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายฉบับนี้กำหนด⁷ และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะสามารถเริ่มประกอบธุรกิจนี้ได้⁸ โดยใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยจะมีอายุ 4 ปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต⁹ หากฝ่าฝืนบทบัญญัติใด ๆ ของกฎหมายฉบับนี้อาจถูกพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือรับโทษทางกฎหมาย เช่น โทษปรับ โทษจำคุก เป็นต้น

1.2 บุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย

บุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับนี้ ตามกฎหมายจะเรียกว่า “พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต”¹⁰ โดยกฎหมายฉบับนี้ได้มุ่งควบคุมเฉพาะพนักงานรักษาความปลอดภัยที่อยู่ภายใต้สังกัดของธุรกิจรักษาความปลอดภัย ที่ถูกส่งไปปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานที่ต่าง ๆ ให้แก่ผู้รับบริการ ตามสัญญาระหว่างบริษัทรักษาความปลอดภัยและผู้รับบริการ โดยบุคคลดังกล่าวจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ทั้งนี้ ใบอนุญาตเป็นพนักงาน

⁴ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 3

ธุรกิจรักษาความปลอดภัย หมายความว่า ธุรกิจที่มีการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยจัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตทำหน้าที่คุ้มครองความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคล โดยได้รับเงินหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นใด แต่ไม่รวมถึงการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยหน่วยงานของรัฐตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

⁵ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, “บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ... ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2562, จาก https://library2.parliament.go.th/giventake/content_nla2557/d050758-02.pdf

⁶ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 16

⁷ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 17

บริษัทซึ่งขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้อง

(1) มีจำนวนหุ้นที่ถือโดยบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียนของบริษัทจำกัดหรือทุนชำระแล้วของบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี

(2) มีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้ กรรมการทั้งหมดของบริษัทต้องไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

(3) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัย

⁸ อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 6.

⁹ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 19

¹⁰ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 3

พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

รักษาความปลอดภัยรับอนุญาตจะมีอายุ 3 ปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต โดยบุคคลที่จะยื่นขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1.2.1 คุณสมบัติของบุคคลผู้ขอรับอนุญาต จำแนกออกเป็น 2 คุณสมบัติ ดังนี้

1.2.1.1 คุณสมบัติของตัวบุคคล

- ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี

- มีสัญชาติไทย

1.2.1.2 คุณสมบัติในด้านความรู้ความสามารถ

- สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6¹¹ กล่าวคือ ต้องจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามช่วงอายุ หรือตามปี พ.ศ. ที่เกิดตามกฎหมายบังคับ เกณฑ์สำหรับสำเร็จศึกษาระดับมัธยมศึกษาของแต่ละคนจึงจะไม่เท่ากัน โดยวัดตามอายุของผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัย เช่น หากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2520 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6¹² และหากสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2545 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3¹³ เป็นต้น (แต่สำหรับผู้ซึ่งเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ก่อนวันที่ 4 มี.ค. 59) จะได้รับการยกเว้นคุณสมบัติเรื่องการสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา)¹⁴

- ได้รับความคุ้มครองผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนดจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรอง¹⁵

1.2.2 ไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1.2.2.1 ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือติดยาเสพติดให้โทษหรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการกำหนด

1.2.2.2 ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

1.2.2.3 ไม่เป็นผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกสำหรับความผิดเกี่ยวกับชีวิต และร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หรือความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วย

¹¹ Police Publication ฝ่ายสื่อพิมพ์, “สรุปสาระสำคัญของคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่ 67/2559 ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัยและพนักงานรักษาความปลอดภัย (ฉบับที่ 056 ประจำวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560),” สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2562, จาก <https://saranitet.police.go.th/publication/?p=4271>

¹² แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520.

¹³ พระราชบัญญัติการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2545 มาตรา 4.

“การศึกษาระดับมัธยมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

¹⁴ พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มาตรา 73.

¹⁵ ระเบียบคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยว่าด้วยกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2560 ประกอบด้วย

- (1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย
- (2) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย
- (3) การรักษาความปลอดภัยขั้นพื้นฐาน
- (4) การเขียนรายงาน
- (5) การเตรียมพร้อมกรณีเหตุฉุกเฉิน
- (6) การติดต่อสื่อสาร
- (7) หลักการใช้กำลัง
- (8) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- (9) การจัดการจราจร
- (10) การฝึกภาคสนาม

การพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีก่อนวันขอรับใบอนุญาตและมีไม่มีความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา

1.2.2.4 ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตมาแล้ว ยังไม่ถึง 2 ปีนับถึงวันยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

2. มาตรการควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนในต่างประเทศ

กฎหมายบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนในต่างประเทศ ผู้เขียนได้เลือกประเทศสิงคโปร์¹⁶ ประเทศสหราชอาณาจักร¹⁷ และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้¹⁸ โดยทั้ง 3 ประเทศดังกล่าวมีการควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนอย่างกว้าง โดยนอกเหนือจากบริการรักษาความปลอดภัยที่อาศัยบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยในการทำหน้าที่แล้ว ยังควบคุมถึงบริการด้านความปลอดภัยอื่น ๆ ได้แก่ การจำหน่ายติดตั้งและซ่อมของอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย บริการสืบสวนภาคเอกชน บริการเก็บรักษาอาวุธ บริการดูแลสถานที่รับฝากรถ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยและกฎหมายของไทยฉบับนี้ ผู้เขียนจึงได้มุ่งศึกษาเฉพาะบทบัญญัติที่เกี่ยวกับบริการรักษาความปลอดภัยที่อาศัยบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยในการทำหน้าที่เป็นหลักเท่านั้น

จากการศึกษากฎหมายบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนในต่างประเทศในรูปแบบที่อาศัยบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยในการทำหน้าที่พบว่า กฎหมายมีการควบคุมตั้งแต่ระดับผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยไปจนถึงระดับผู้ประกอบการให้บริการรักษาความปลอดภัย และครอบคลุมถึงกลุ่มประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยที่รับให้บริการโดยตรงแก่ผู้รับบริการ ทำให้มีการควบคุมมาตรฐานของพนักงานรักษาความปลอดภัยได้อย่างแท้จริง รวมทั้งยังมีการกำหนดรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยอย่างชัดเจน ที่ครอบคลุมและรองรับกับรูปแบบบริการที่เกิดขึ้นจริงในทางปฏิบัติตามบริบทของสังคมประเทศนั้น ๆ ประกอบกับได้มีการกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยตามที่กฎหมายกำหนดอย่างชัดเจน โดยมีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรการฝึกอบรมแตกต่างกันออกไปตามรูปแบบบริการด้านความปลอดภัยนั้น ๆ ซึ่งผู้ขอรับอนุญาตมีหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมให้ตรงกับหลักสูตรของรูปแบบบริการที่ยื่นขออนุญาตด้วย จึงทำให้พนักงานรักษาความปลอดภัยในต่างประเทศต่างมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และมีทักษะเฉพาะทางติดตัว สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม กฎหมายในต่างประเทศของแต่ละประเทศจะมีลักษณะเฉพาะของการควบคุมที่แตกต่างกัน โดยเป็นไปตามสภาพสังคม วัฒนธรรม และประเพณีของประเทศนั้น ๆ ผู้เขียนจึงสรุปสาระสำคัญของมาตรการควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนในต่างประเทศ ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบการให้บริการรักษาความปลอดภัย

จากการศึกษากฎหมายในต่างประเทศพบว่า ในประเทศสิงคโปร์และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ที่จะประกอบธุรกิจดังกล่าวจะต้องมีใบอนุญาตธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัยตามกฎหมายก่อนดำเนินธุรกิจ ในขณะที่ประเทศสหราชอาณาจักรไม่ได้มีการกำหนดใบอนุญาตดังกล่าว แต่ใช้เพียงระบบการอนุมัติเท่านั้น สำหรับเงื่อนไขในการยื่นขอรับใบอนุญาตดังกล่าวโดยในประเทศสิงคโปร์และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีการกำหนดลักษณะการยื่นขอรับอนุญาตไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ จะต้องมีส่วนธุรกิจตามที่กฎหมายกำหนด

¹⁶ Private Security Industry Act 2007

¹⁷ Private Security Industry Act 2001

¹⁸ Private Security Industry Regulation Act 2001 (No.56 of 2001)

ไม่ว่าจะเป็นบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วน นอกจากนี้ ในประเทศสหราชอาณาจักร¹⁹ และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้²⁰ ได้มีการกำหนดเงื่อนไขการรับอนุญาตของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยจะต้องขอรับใบอนุญาตหรือขึ้นทะเบียนให้ครบถ้วนก่อนจะดำเนินการประกอบธุรกิจด้านนี้ด้วย เช่น ผู้บริหาร กรรมการบริษัท หุ้นส่วนบริษัท เป็นต้น แต่ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ไม่ได้กำหนดการควบคุมในลักษณะดังกล่าว

2.2 บุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัย

กฎหมายในต่างประเทศมีการควบคุมบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยอยู่ด้วยกันสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ให้บริการโดยผ่านธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย และกลุ่มบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ให้บริการโดยตรงแก่ผู้รับบริการบางกรณี โดยบุคคลทั้งสองกลุ่มดังกล่าวจะต้องขออนุญาตพนักงานรักษาความปลอดภัยตามกฎหมายก่อนปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เงื่อนไขการยื่นขออนุญาตและการใช้ใบอนุญาตมีสาระสำคัญ ดังนี้

¹⁹ Security Industry Authority, “Licensable Roles,” Retrieved on June 10, 2018, from <https://www.sia.homeoffice.gov.uk/Pages/licensing-roles.asp> เจ้าของธุรกิจ กรรมการ และพนักงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจจะต้องมีใบอนุญาตตามที่ The Security Industry Authority (SIA) กำหนด ดังนี้

1. Front line license เป็นใบอนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสัญญาให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยจะออกให้แก่บุคคลที่ทำหน้าที่ที่มีลักษณะ ดังนี้

- เจ้าของธุรกิจ กรรมการบริษัท และหุ้นส่วนบริษัทที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำสัญญาในการจัดหาบริการรักษาความปลอดภัยให้แก่ลูกค้า

- พนักงานของบริษัทที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดทำสัญญาในการจัดหาบริการรักษาความปลอดภัยให้แก่ลูกค้า

2. Non front line license เป็นใบอนุญาตที่ออกให้แก่ผู้จัดการ ผู้ดูแล โดยใบอนุญาตรูปแบบนี้จะได้รับยกเว้นต้องผ่านการฝึกอบรมหรือการประเมินใด ๆ ของ SIA ซึ่งจะออกให้แก่บุคคลที่ทำหน้าที่ที่มีลักษณะ ดังนี้

- บุคคลใดก็ตามที่มีหน้าที่จัดการ หรือดูแลลูกค้าของธุรกิจที่ให้บริการรักษาความปลอดภัย

- บุคคลใดก็ตามที่มีหน้าที่เป็นผู้จัดการ หรือผู้ดูแลพนักงานของธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย ที่ต้องทำงานตามคำสั่งหรือต้องปฏิบัติตามภายใต้กิจกรรมรักษาความปลอดภัยที่กำหนดไว้ เช่น ดูแลพนักงานทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือดูแลพนักงานที่จัดทำสัญญาในการจัดหาบริการรักษาความปลอดภัยให้แก่ลูกค้า

- กรรมการหรือหุ้นส่วนบริษัท ที่มีลูกจ้าง หรือหุ้นส่วนหรือกรรมการบริษัทคนอื่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยที่ต้องได้รับอนุญาต

¹⁹ Private Security Industry Regulation Act 2001 (No.56 of 2001) Section 20 (1).

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย ดังต่อไปนี้ ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการด้านความปลอดภัยด้วย ภายใต้คุณสมบัติเดียวกับพนักงานรักษาความปลอดภัย

1. ถ้าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารหรือมีหน้าที่บริหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจด้านความปลอดภัย จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการด้านความปลอดภัย และ

2. กรรมการทุกคนในบริษัท หุ้นส่วนทุกคนในห้างหุ้นส่วน หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะเช่นว่านั้น โดยบุคคลเหล่านี้ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการด้านความปลอดภัย

²⁰ Private Security Industry Regulation Act 2001 (No.56 of 2001) Section 20 (1).

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจให้บริการรักษาความปลอดภัย ดังต่อไปนี้ ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการด้านความปลอดภัยด้วย ภายใต้คุณสมบัติเดียวกับพนักงานรักษาความปลอดภัย

1. ถ้าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารหรือมีหน้าที่บริหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจด้านความปลอดภัย จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการด้านความปลอดภัย และ

2. กรรมการทุกคนในบริษัท หุ้นส่วนทุกคนในห้างหุ้นส่วน หรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะเช่นว่านั้น โดยบุคคลเหล่านี้ต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการด้านความปลอดภัย

2.2.1 เงื่อนไขในการยื่นขอรับใบอนุญาตพนักงานรักษาความปลอดภัยในต่างประเทศ มีการกำหนดคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามไปในแนวเดียวกัน เช่น ต้องไม่เป็นบุคคลล้มละลาย จะต้องผ่านการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของ บุคคลและประวัติอาชญากรรมโดยจะต้องไม่เคยต้องโทษตามในความผิดตามที่กำหนด เป็นต้น นอกจากนี้ ในประเทศ สิงคโปร์ ประเทศสหราชอาณาจักร และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ต่างมีการกำหนดรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยเอกชนที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายออกได้ 4 รูปแบบที่สำคัญ ดังนี้

(1) บริการรักษาความปลอดภัยทั่วไป โดยทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ลาดตระเวนประจำจุด หรือดูแลทรัพย์สินของบุคคลอื่น ๆ ภายในและบริเวณของสถานที่ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการทางกายภาพ (ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการใช้สุนัขลาดตระเวน) หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ผ่านกล้องวงจรปิด เป็นต้น

1.2 ตรวจสอบคัดกรองบุคคล (Screening) ที่ต้องการเข้ามาในสถานที่ซึ่งเป็นสถานที่เปิดสาธารณะ หรือบริเวณ สถานที่อื่นใด รวมถึงทำหน้าที่ค้นตัวบุคคล และ/หรือทรัพย์สินเพื่อป้องกันสิ่งของที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือผิดกฎหมาย เข้าสู่สถานที่ เช่น กล้องถ่ายรูป เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาเสพติด หรืออาวุธ เป็นต้น

1.3 ดูแลรักษาความปลอดภัยภายในงานอีเว้นท์พิเศษต่าง ๆ

1.4 ดูแลรักษาความปลอดภัยผ่านกล้องวงจรปิด ไม่ว่าจะจะเป็นพื้นที่ส่วนบุคคลหรือพื้นที่สาธารณะ

1.5 ดูแลควบคุมการจราจรภายในและบริเวณของสถานที่

1.6 การตอบสนองต่อความปลอดภัยต่าง ๆ ภายในสถานที่ เช่น อัคคีภัย ไฟฟ้าลัดวงจร เป็นต้น

(2) บริการอารักขาบุคคล หรือคุ้มกันแก่บุคคล (Bodyguard)

(3) บริการดูแลเงินสดและของมีค่าระหว่างการขนส่ง เพื่อป้องกันการโจรกรรม

(4) บริการดูแลทางเข้าออกและควบคุมความปลอดภัยภายในสถานที่ โดยเฉพาะสถานที่บาร์ คลับ สถาน บันเทิง หรือสถานที่อื่นที่คล้ายคลึงกัน ที่มีการจำหน่ายแอลกอฮอล์ โดยการเข้าออกมีเงื่อนไขที่จะต้องได้รับอนุญาต เช่น การตรวจสอบอายุก่อนเข้าสถานที่ เป็นต้น

สำหรับการฝึกอบรมซึ่งเป็นเงื่อนไขอย่างหนึ่งในการขอรับใบอนุญาตในแต่ละประเทศนั้น โดยในประเทศ สหราชอาณาจักร และประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ มีการกำหนดเงื่อนไขในลักษณะไปในแนวเดียวกัน กล่าวคือ มีการแบ่งแยกหลักสูตรการฝึกอบรมให้ครอบคลุมกับรูปแบบของบริการรักษาความปลอดภัยของประเทศนั้น ๆ และ พนักงานรักษาความปลอดภัยจะต้องเข้ารับฝึกอบรมให้ตรงกับรูปแบบบริการที่ยื่นขอรับใบอนุญาต แต่ในขณะที่ ประเทศสิงคโปร์ไม่มีแบ่งแยกการฝึกอบรมตามรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัย มีเพียงการกำหนดหลักสูตรการ ฝึกอบรมต่าง ๆ เพิ่มเติมของการเลื่อนระดับตำแหน่งงานของพนักงานรักษาความปลอดภัยเท่านั้น²¹

2.2.2 สำหรับเงื่อนไขการใช้ใบอนุญาตพนักงานรักษาความปลอดภัยในประเทศสหราชอาณาจักร และ ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ได้มีการกำหนดลักษณะไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงกับ รูปแบบบริการประเภทนั้น ๆ ตามที่ได้รับอนุญาตในใบอนุญาต หากปฏิบัติหน้าที่ไม่ตรงย่อมได้รับโทษตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม โดยเฉพาะของประเทศสหราชอาณาจักรมีการอนุโลมให้บางประเภทรูปแบบบริการที่มีการปฏิบัติหน้าที่ คล้ายคลึงกัน สามารถใช้ใบอนุญาตร่วมกับบริการรูปแบบประเภทอื่นได้ โดยไม่ต้องยื่นขอใบอนุญาตใหม่ เช่น ใบอนุญาตผู้ควบคุมดูแลประตู (Door supervision) สามารถทำงานเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยทั่วไปได้ (Security guarding) เป็นต้น แต่ในขณะที่ประเทศสิงคโปร์ไม่มีการกำหนดเงื่อนไขการใช้ใบอนุญาตเหมือนกับสอง ประเทศข้างต้น โดยมีกำหนดใบอนุญาตประเภทเดียว และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ก็จะสามารถให้บริการรักษา ความปลอดภัยได้ทุกรูปแบบ เว้นแต่ จะปฏิบัติหน้าที่ในระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นที่จะต้องยื่นขอใบอนุญาตใหม่

²¹ Singapore workforce development agency (WDA), "Assessment Only Pathway (AOP) for Security WSQ modules," Retrieved on January 15, 2019, from [https://www.police.gov.sg/~media/spf/files/e-services/progressive%20wage%20model/4_security_pwm_aop_v2_aug.pdf](https://www.police.gov.sg/~/media/spf/files/e-services/progressive%20wage%20model/4_security_pwm_aop_v2_aug.pdf)

3. สภาพปัญหากฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

เมื่อได้ศึกษากฎหมายของไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ จึงพบว่ากฎหมายของไทยมีข้อจำกัดหรือข้อบกพร่อง ความไม่ครอบคลุม ขาดความเป็นระบบ และปัญหาการบังคับใช้อยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

ประการแรก คือ ใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตของกฎหมายไทย สามารถนำไปใช้กับการให้บริการรักษาความปลอดภัยทุกรูปแบบ แต่เจตนารมณ์ของกฎหมายไทยตามที่ได้ศึกษามุ่งเน้นควบคุมรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่อยู่อาศัย และอาคารสถานที่ให้แก่ผู้รับบริการเป็นสำคัญ เช่น อาคารสำนักงาน ห้างสรรพสินค้า คอนโดมิเนียม หมู่บ้านจัดสรร เป็นต้น โดยในปัจจุบันอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยไม่ใช่เป็นเพียงแค่งานเฝ้าสถานที่ทั่วไปเท่านั้น และแท้จริงแล้วในทางปฏิบัติแล้วยังคงมีบริการอีกหลากหลาย ซึ่งแต่ละรูปแบบบริการย่อมมีลักษณะและหน้าที่ความสำคัญในตัวเอง เช่น บริการคุ้มกันทรัพย์สินมีค่าระหว่างขนส่ง บริการคุ้มกันความปลอดภัยแก่บุคคล หรือบอดีการ์ด จึงเห็นได้ว่าบริการรักษาความปลอดภัยที่กฎหมายฉบับนี้มุ่งควบคุมนั้น ไม่ครอบคลุมถึงบริการรักษาความปลอดภัยในรูปแบบอื่น ๆ ตามที่ปรากฏขึ้นจริงในทางปฏิบัติของสังคมไทย ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น การกำกับดูแลบริการรักษาความปลอดภัยที่อาศัยพนักงานรักษาความปลอดภัยในการทำหน้าที่ของกฎหมายไทยฉบับนี้ จึงยังคงมีความไม่ครอบคลุมขาดความเหมาะสม และไม่เป็นระบบอันเดียวกัน และไม่สามารถกำหนดกรอบ ขอบเขต และกฎเกณฑ์เพื่อควบคุมการทำหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเอาไว้เป็นการเฉพาะได้ ตลอดจนไม่อาจทราบได้ว่าบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ได้รับอนุญาตเป็นผู้ที่มีความเหมาะสม เชี่ยวชาญในหน้าที่รักษาความปลอดภัยในรูปแบบบริการใด

ประการที่สอง คือ สืบเนื่องจากความไม่ครอบคลุมของบริการรักษาความปลอดภัยที่อาศัยบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยในการทำหน้าที่ตามปัญหาประการแรก ทำให้กฎหมายไทยฉบับนี้กำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมได้เพียงหลักสูตรเดียวเท่านั้น โดยไม่สามารถกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมเฉพาะด้านให้ครอบคลุมแก่บริการรักษาความปลอดภัยอื่น ๆ ตามรูปแบบบริการที่ปรากฏขึ้นจริงในทางปฏิบัติได้ ซึ่งมีลักษณะงานและหน้าที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และควรได้รับการฝึกอบรมเสริมทักษะพิเศษเฉพาะด้าน โดยเมื่อพิจารณาจากมาตรฐานหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยที่บังคับใช้ในปัจจุบันพบว่า เป็นเพียงการฝึกอบรมเสริมทักษะความรู้เบื้องต้นของงานบริการรักษาความปลอดภัยตามสถานที่เท่านั้น²² ส่งผลให้บุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายฉบับนี้ และได้ปฏิบัติงานในรูปแบบอื่น ๆ เช่น บริการคุ้มกันความปลอดภัยแก่บุคคล จึงมีปัญหาในเชิงคุณภาพและประสิทธิภาพของการทำงาน เพราะยังคงขาดความรู้ความสามารถและไม่มีทักษะเฉพาะทางเพื่อที่จะนำไปใช้ปฏิบัติงาน แม้จะผ่านการฝึกอบรมตามที่กฎหมายกำหนดมาแล้วก็ตาม นอกจากนี้ ถึงแม้ภายในบริษัทรักษาความปลอดภัยจะมีการจัดอบรมเพิ่มเติมสำหรับพนักงานตนเองก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถทราบได้ว่าการอบรมดังกล่าวมีมาตรฐานหรือไม่ ซึ่งการฝึกอบรมที่บริหารโดยบริษัททั้งหมดจะไม่มี การควบคุมในด้านระยะเวลาหรือเนื้อหาสาระและอาจไม่เพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติหน้าที่

ประการที่สาม คือ จากการที่กฎหมายไทยฉบับนี้มีการควบคุมเฉพาะพนักงานรักษาความปลอดภัยที่อยู่ในสังกัดของธุรกิจรักษาความปลอดภัยเท่านั้น จึงทำให้บุคคลผู้ประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยทั่วไปสามารถรับจ้างให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้รับบริการอื่นของสถานประกอบการต่าง ๆ ได้อย่างอิสระโดยไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายฉบับนี้ สำหรับกิจการที่มักมีการว่าจ้างบุคคลดังกล่าว คือ ผับ บาร์ สถานบันเทิง ซึ่งถือเป็นสถานบริการอย่างหนึ่ง โดยกิจการเหล่านี้มักว่าจ้างบุคคลทั่วไปให้มาทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัยภายในสถานบริการ และควบคุมการเข้าออกของสถานที่ เช่น การตรวจอายุตามบัตรประจำตัวประชาชนที่ผู้เข้าใช้บริการจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์²³ การตรวจอาวุธก่อนเข้ามาภายในสถานที่ และควบคุมความปลอดภัยภายในสถานที่ จึงเห็นได้ว่าการทำหน้าทีงานของบุคคลดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างหนึ่งเช่นกัน มีความเสี่ยงที่จะเกิดการละเมิดสิทธิและกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายได้ง่าย และเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประชาชนโดยทั้งสิ้น แต่

²² อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 15.

²³ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16/1.

กฎหมายฉบับนี้ก็ไม่ได้ควบคุมให้ครอบคลุมถึงบุคคลดังกล่าวแต่อย่างใด แสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำ และไม่บรรลุนิติวัตถุประสงค์ในการควบคุมมาตรฐานของบุคคลผู้ประกอบการอาชีพนี้ได้อย่างแท้จริง ถึงแม้ในแต่ละกิจการ ดังกล่าวจะสามารถกำกับและเลือกบุคลากรได้เองก็ตาม แต่ส่วนใหญ่ก็จะไม่ได้ให้ความสำคัญในการคัดเลือกและตรวจสอบคุณสมบัติต่าง ๆ ก่อนรับเข้าทำงาน ดังนั้น จึงควรมหาแนวทางควบคุมและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างความปลอดภัยแก่ผู้รับบริการ และประชาชนที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างปัญหา และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งก็คือ ปัญหาของบุคคลทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในสถานบันเทิงที่ทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายนักท่องเที่ยวที่เข้าไปใช้บริการ เช่น สถานบริการผับมาลินิสกาย จังหวัดเชียงใหม่ (เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2559)²⁴ สถานบริการผับวอล์กิ้ง สตรีท ในพัทยาใต้ (เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2559)²⁵ สถานบริการตำนานอีสาน ถนนพระรามสาม จังหวัดกรุงเทพมหานคร (เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2560)²⁶ สถานบริการผับ 56 อารีน่า ถนนพระรามสาม กรุงเทพมหานคร (เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2561)²⁷ และปัญหาของการมีสุมเสพยาเสพติดของวัยรุ่น และเยาวชนที่อายุไม่ถึง 20 ปีเข้ามาใช้บริการในสถานบันเทิง เช่น สถานบริการผับแซด ถนนข้าวสาร กรุงเทพมหานคร²⁸ สถานบริการนาซ่าผับ จังหวัดชลบุรี (เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2560)²⁹ เป็นต้น

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายไทยฉบับนี้กับมาตรการทางกฎหมายที่ควบคุมบริการรักษาความปลอดภัยภาคเอกชนในต่างประเทศในด้านการควบคุมบุคคลผู้ประกอบการอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยแล้ว พบว่าพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มีปัญหาการควบคุมบุคคลผู้ประกอบการอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยตามกฎหมายอยู่สามประการ ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขในแต่ละปัญหา โดยนำหลักกฎหมายในต่างประเทศที่ได้ศึกษามาประยุกต์และปรับใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาความไม่ครอบคลุมของรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัยที่อาศัยบุคคลผู้ประกอบการอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยในการทำหน้าที่

เพื่อให้สามารถทราบได้ว่าบริการรักษาความปลอดภัยได้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย และให้ครอบคลุมกับรูปแบบบริการต่าง ๆ ตามที่ปรากฏขึ้นจริงในทางปฏิบัติของบริบทสังคมไทย จึงกำหนดเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา 3 ดังนี้

“งานบริการรักษาความปลอดภัย หมายถึง การให้บริการงานบริการรักษาความปลอดภัยอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของบุคคล แล้วแต่กรณี โดยได้รับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใดจากการให้บริการงานดังกล่าว

²⁴ MGR Online, “การ์ด” หรือ “กร่าง” บทเรียนร้านสองมาตรฐาน เน้นอภิสิทธิ์ดารา [มีคลิป],” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก <https://mgronline.com/live/detail/9590000118557>

²⁵ MGR Online, “พัทยาฉาวอีก! การ์ดบาร์วอล์กิ้งสตรีททำร้ายหนุ่มต่างชาติสลับกลางถนน,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก <https://mgronline.com/local/detail/9590000127090>

²⁶ Nation TV, “ร้องกองปราบถุกการร้ายพระราม 3 รุมทำร้าย,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก <http://www.nationtv.tv/main/content/crime/378529947>

²⁷ ข่าวสด, “โดนรุมสู้ไม่ได้! วิ่งไปเอาปืนกราดยิงคู่อริกลางผับ “สับตรี” ดับ เจ็บอีก 2 แคนเคยทำมาแล้ว,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_903405

²⁸ ไทยรัฐออนไลน์, “ลุยตรวจผับ หน้าวัดบวรฯ ปล่อยต่ำกว่า 20 ใช้บริการ คั่นชั้น 2 เจอยาเสพติด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก <http://www.thairath.co.th/content/932985>

²⁹ ข่าวสด, “บุกจับผับดังศรีราชาปล่อยเด็กใช้บริการ ผงะหนักเที่ยวเล่นยาเสพติดนับร้อยคน ทิ้งเกลื่อนพื้น!,” สืบค้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2562, จาก https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_403974

- ก. บริการรักษาความปลอดภัยทั่วไป
- ข. บริการคุ้มกันความปลอดภัยกันแก่บุคคล
- ค. บริการคุ้มกันความปลอดภัยแก่ของมีค่าระหว่างขนส่ง
- ง. บริการดูแลการเข้าออกสถานที่
- จ. บริการรักษาความปลอดภัยอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนด”

นอกจากนี้ เห็นควรแบ่งแยกใบอนุญาตในแต่ละประเภทบริการ กำหนดเพิ่มเติมความหมายและหน้าที่ต่าง ๆ ของบริการข้างต้นให้มีความชัดเจน ให้สอดคล้องกับรูปแบบบริการตามที่ปรากฏขึ้นจริงในทางปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของบริษัทรักษาความปลอดภัยในการตรวจสอบประเภทงานบริการรักษาความปลอดภัยในใบอนุญาตของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้ตรงตามรูปแบบงานที่จะไปปฏิบัติให้แก่ผู้รับบริการ หรือตามข้อกำหนดสัญญาจ้างของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์สูงสุดและให้ผู้รับบริการได้รับความมั่นใจว่าพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ปฏิบัติหน้าที่นั้นมีคุณสมบัติตรงตามที่ได้รับบริการประสงค์

2. ปัญหาการขาดการฝึกอบรมเฉพาะทางแก่บุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับรูปแบบบริการรักษาความปลอดภัย

2.1 เพื่อให้บุคคลผู้ขอรับใบอนุญาตได้เข้ารับการฝึกอบรมเฉพาะทางในแต่ละรูปแบบงานบริการรักษาความปลอดภัยตามที่ผู้เขียนเสนอเพิ่มเติม จึงเห็นควรปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยที่ใช้บังคับในปัจจุบันให้ครอบคลุมรูปแบบบริการแต่ละประเภทตามที่ผู้เขียนได้เสนอเพิ่มเติม ได้แก่ บริการรักษาความปลอดภัยทั่วไป บริการคุ้มกันความปลอดภัยแก่บุคคล บริการคุ้มกันความปลอดภัยแก่ของมีค่าระหว่างขนส่ง และบริการดูแลการเข้าออกสถานที่ โดยดำเนินการกำหนดหลักสูตร เนื้อหาความรู้ และระยะเวลาในการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับรูปแบบบริการแต่ละประเภท

2.2 เพื่อให้ผู้ขอรับอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมที่ถูกต้องในแต่ละรูปแบบประเภทบริการนั้น ผู้เขียนเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติในมาตรา 34 ที่กำหนดเกี่ยวกับการผ่านการฝึกอบรมให้มีความชัดเจนขึ้น ดังนี้

“ก. คุณสมบัติ

(4) ได้รับหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยตามที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนดจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนกลางรับรองตามวรรคสอง”

3. ปัญหาข้อจำกัดในการควบคุมบุคคลผู้ประกอบอาชีพพนักงานรักษาความปลอดภัยที่ไม่ได้ถูกจัดจ้างผ่านบริษัทรักษาความปลอดภัย

3.1 เพื่อก่อให้เกิดมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และสามารถควบคุมทิศทางของการประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยเป็นไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งสร้างความปลอดภัยแก่ผู้รับบริการ จึงเห็นว่าควรแก้ไข และเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา 3 ดังนี้

(1) เพิ่มคำนิยามให้ครอบคลุมผู้รับบริการโดยตรง ดังนี้

“ผู้ว่าจ้าง หมายความว่า ผู้ที่ว่าจ้างบริษัทรักษาความปลอดภัย หรือบุคคลผู้ประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยภายใต้พระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้ปฏิบัติงานบริการรักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้ว่าจ้าง”

(2) แก้ไขคำนิยามของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้มีความชัดเจนขึ้น ดังนี้

“พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต หมายความว่า ลูกจ้างของบริษัทรักษาความปลอดภัย ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต โดยปฏิบัติงานบริการรักษาความปลอดภัยอย่างหนึ่งอย่างใดให้แก่บุคคล และได้รับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใดจากการถูกส่งไปปฏิบัติงานดังกล่าว และให้หมายความรวมถึงบุคคลใด ๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยกำหนด”

(3) เพิ่มคำนิยามให้ครอบคลุมถึงบุคคลผู้ประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยที่การรับจ้างโดยตรงแก่ผู้รับบริการ ดังนี้

“บุคคลผู้ประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัย หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่ปฏิบัติงานบริการรักษาความปลอดภัยประเภทบริการดูแลการเข้าออกสถานที่ และได้รับเงินหรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใดจากการปฏิบัติงานดังกล่าวจากผู้ว่าจ้างโดยตรง ที่ไม่ใช่บริษัทรักษาความปลอดภัย”

3.2 เนื่องจากมีกฎหมายที่ควบคุมสถานบริการเอาไว้เป็นการเฉพาะแล้ว คือ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 จึงควรแก้ไขกฎหมายนี้โดยตรง โดยเพิ่มเติมเรื่องการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสถานบริการ ด้วยการกำหนดข้อบังคับให้สถานบริการจะต้องจัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสถานบริการ โดยการว่าจ้างบุคคลที่มีใบอนุญาตประเภทบริการดูแลการเข้าออกสถานที่ ไม่ว่าจะผ่านธุรกิจรักษาความปลอดภัย หรือบุคคลผู้ประกอบอาชีพรักษาความปลอดภัยที่รับจ้างโดยตรง แล้วแต่กรณี เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยภายในสถานบริการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทางเดียวกับพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558

ทั้งนี้ ตามที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมกฎหมายที่ยังบกพร่องและขาดอยู่ตามที่คุณเขียนเสนอนั้น นอกจากนี้ จำเป็นจะต้องมีการทบทวนและปรับปรุงบทบัญญัติต่าง ๆ ของกฎหมายไทยฉบับนี้ที่อาจจะยังไม่สอดคล้องต้องกันกับแนวทางที่คุณเขียนเสนอดังกล่าว เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้มีความทันสมัย ครอบคลุมและเป็นระบบมากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

เอมอัชมา (รัตน์ริมจง) วัฒนบูรานนท์. ความปลอดภัย (Safety). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2548.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ข่าวสด. “โดนรุมสู้ไม่ได้! วิ่งไปเอาปืนกราดยิงคู่อริกลางผับ “สิบตรี” ดับ เจ็บอีก 2 แฉเคยทำมาแล้ว.” https://www.khaosod.co.th/around-thailand/news_903405, 1 มกราคม 2562.

_____. “บุกจับผับดังศรีราชาปล่อยเด็กใช้บริการ ผงะ! นักเที่ยวเล่นยาเสพติดนับร้อยคนทิ้งเกลื่อนพื้น!” https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_403974, 1 มกราคม 2562.

ไทยรัฐออนไลน์. “ลุยตรวจผับ หน้าวัดบวรฯ ปล่อยต่ำกว่า 20 ใช้บริการ คั่นชั้น 2 เจอยาเสพติด.” <http://www.thairath.co.th/content/932985>, 1 มกราคม 2562.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. “บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ....” https://library2.parliament.go.th/giventake/content_nla2557/d050758-02.pdf, 6 มิถุนายน 2562.

สยามธุรกิจ. “ยุคทอง ‘รปภ.-แจ๋ว’ ค่าตัวพุ่ง แข่งเดือดชิงเค้ก 7 หมื่นล้าน/ตจว.เมินกรุงทำนาดีกว่า.” http://www.southdeepoutlook.com/ShowAllDetails/detail_south_the_daily_news/93481, 1 มกราคม 2562.

MGR Online. “การ์ด” หรือ “กร่าง” บทเรียนร้านสองมาตรฐาน เน้นอภิสิทธิ์ดารา [มีคลิป].” <https://mgronline.com/live/detail/9590000118557>, 1 มกราคม 2562.

MGR Online. “พืทยานาวอีก! การ์ดบาร์วอล์กกิ้งสตรีทรุมทำร้ายหนุ่มต่างชาติสลบกลางถนน.” <https://mgronline.com/local/detail/9590000127090>, 1 มกราคม 2562.

Nation TV. “ร้องกองปราบถูกการ์ดย่านพระราม 3 รุมทำร้าย,” <http://www.nationtv.tv/main/content/crime/378529947>, 1 มกราคม 2562.

Police Publication ฝ่ายสื่อพิมพ์. “สรุปสาระสำคัญของคำสั่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติที่ 67 /2559 ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการธุรกิจรักษาความปลอดภัยและพนักงานรักษาความปลอดภัย.” <https://saranitet.police.go.th/publication/?p=4271>, 6 มิถุนายน 2562.

เอกสารอื่น ๆ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520.

พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.

พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558.

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509

ระเบียบคณะกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัยว่าด้วยกำหนดมาตรฐานหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2560.

ELECTRONIC MEDIA

Lenny Holden Area Manager Securitas Thailand. “In House vs Out-sourced Security.” <https://www.securitas.co.th/globalassets/thailand/files/in-house-vs-out-sourced-security---0715.pdf>, April 15, 2562.

Security Industry Authority. “Licensable Roles.” <https://www.sia.homeoffice.gov.uk/Pages/licensing-roles.aspx>, June 10, 2561.

Singapore workforce development agency (WDA). “Assessment Only Pathway (AOP) for Security WSQ modules.” https://www.police.gov.sg/~media/spf/files/eservices/progressive%20wage%20model/4_security_pwm_aop_v2_aug.pdf, January 15, 2562.

OTHER DOCUMENT

Private Security Industry Act 2001. (United Kingdom)

Private Security Industry Act 2007. (Singapore)

Private Security Industry Regulation Act 2001 (No.56 of 2001). (South Africa)